

Knihu o Gestapu jsme představili také krajanům v Bruselu

22.5.2026 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Historici Jan Vajskebr a Jan Zumr z Ústavu pro studium totalitních režimů představili v neděli 17. května v Bruselu svou rozsáhlou publikaci *Gestapo: Velitelský sbor tajné státní policie v Protektorátu Čechy a Morava*, kterou Ústav pro studium totalitních režimů vydal ve spolupráci s nakladatelstvím Pulchra. Více než tisícistránková monografie nabízí detailní pohled na fungování nacistické tajné policie v českých zemích a patří k nejrozsáhlejším domácím pracím věnovaným problematice Gestapa.

Publikace vznikala několik let na základě výzkumu v českých i zahraničních archivech. Autoři analyzují struktury Gestapa, kariérní dráhy jeho příslušníků i mechanismy nacistického represivního aparátu. Součástí knihy je také 207 biografických medailonů vysoce postavených představitelů Gestapa, kteří působili v Protektorátu Čechy a Morava mezi lety 1939 až 1945.

„Naším cílem bylo ukázat, že Gestapo nebylo jen anonymním aparátem moci.“

„Naším cílem bylo ukázat, že Gestapo nebylo jen anonymním aparátem moci, ale konkrétním systémem složeným z konkrétních jedinců, který zasahoval do životů tisíců lidí a zanechal hluboké stopy v celé společnosti,“ uvedl **Jan Zumr**. Tento přístup se promítá i do celkové koncepce publikace, která propojuje institucionální dějiny s detailní analýzou jednotlivých aktérů nacistického aparátu. Autoři tak nesledují pouze struktury moci, ale také motivace, kariérní postupy a osobní odpovědnost konkrétních lidí. To umožňuje čtenářům lépe porozumět tomu, jak represivní systém fungoval v praxi a proč byl tak účinný.

„Výzkum zároveň ukazuje, jak důležitou roli hrála personální struktura a kariérní mechanismy nacistického bezpečnostního aparátu. Právě skrze konkrétní osudy jednotlivých aktérů lze lépe pochopit fungování represivního systému jako celku,“ konstatoval **Jan Vajskebr**. Kniha se zároveň řadí k modernímu směru takzvaného novějšího výzkumu pachatelů, který se nesoustředí pouze na instituce, ale i na konkrétní osoby podílející se na nacistických represích. Publikace byla v roce 2025 zařazena do širší nominace na cenu Magnesia Litera v kategorii naučná literatura.

Prezentace knihy pro Spolek krajanů v Belgii tematicky navázala na tradiční pietní akt v belgické obci De Panne, který pořádají Velvyslanectví České republiky v Belgii a Velvyslanectví Slovenské republiky v Belgii. Vzpomínková slavnost připomíná československé vojáky padlé při osvobozování Belgie a Evropy během druhé světové války. Proběhla v sobotu 16. května 2026.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **ARCHIV Jana Zumra**

<https://www.ustrcr.cz/knihu-o-gestapu-jsme-predstavili-take-v-belgickem-bruselu>